

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2019/789 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 17. aprila 2019

o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 53(1) in člena 62 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da bi prispevali k pravilnemu delovanju notranjega trga je treba zagotoviti širše razširjanje v državah članicah televizijskih in radijskih programov, ki izvirajo iz drugih držav članic, v korist uporabnikov po vsej Uniji, prek olajšanja licenciranja avtorske in sorodnih pravic na delih in drugih predmetih varstva ki jih vsebujejo radiodifuzna oddajanja določenih vrst televizijskih in radijskih programov. Televizijski in radijski programi so pomembna sredstva za spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti in socialne kohezije ter za povečanje dostopa do informacij.
- (2) Razvoj digitalnih tehnologij in interneta je preoblikoval distribucijo televizijskih in radijskih programov ter dostop do njih. Uporabniki vse bolj pričakujejo, da bodo imeli dostop do televizijskih in radijskih programov, tako v živo kot na zahtevo, prek klasičnih kanalov, kot so satelitski ali kabelski, pa tudi prek spletnih storitev. Radiodifuzne organizacije zato poleg lastnih radiodifuznih oddajanj televizijskih in radijskih programov vedno bolj ponujajo spletne storitve, ki so pomožne glede na takšna radiodifuzna oddajanja, kot so storitve sočasnega oddajanja in časovno zamaknjene storitve. Operaterji storitev retransmisije, ki združujejo radiodifuzna oddajanja televizijskih in radijskih programov v pakete in jih nespremenjene ter neskrajšane zagotavljajo uporabnikom sočasno s prvotnim prenosom teh radiodifuznih oddajanj, uporabljajo različne tehnike retransmisije, kot so kabelska, satelitska, digitalna prizemna omrežja ter mobilna omrežja ali omrežja zaprtega kroga na podlagi IP, kot tudi odprti internet. Poleg tega operaterji, ki distribuirajo televizijske in radijske programe uporabnikom, nosilne signale programa od radiodifuzne organizacije pridobivajo na različne načine, vključno z neposrednim oddajanjem. Uporabniki vse bolj povprašujejo po dostopu do radiodifuznih oddajanj televizijskih in radijskih programov, ki ne izvirajo le iz njihove države članice, ampak tudi iz drugih držav članic. Med takimi uporabniki so člani jezikovnih manjšin v Uniji kot tudi osebe, ki živijo v državi članici, ki ni država članica njihovega izvora.

⁽¹⁾ UL C 125, 21.4.2017, str. 27.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 28. marca 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 15. aprila 2019.

- (3) Radiodifuzne organizacije dnevno prenašajo veliko število ur televizijskih in radijskih programov. Ti programi vključujejo različne vsebine, kot so avdiovizualna, glasbena, literarna ali grafična dela, varovana na podlagi prava Unije z avtorsko ali sorodnimi pravicami ali z obojimi. Rezultat tega je kompleksen postopek ureditve pravic številnih imetnikov pravic in za različne kategorije del in drugih predmetov varstva. Pogosto je treba pravice urediti v kratkem časovnem okviru, zlasti pri pripravi programov, kot so novice ali aktualno informativni programi. Da bi bile njihove spletne storitve na voljo čezmejno, morajo imeti radiodifuzne organizacije zahtevane pravice za dela in druge predmete varstva za vsa ustrezna ozemlja, kar dodatno povečuje kompleksnost urejanja takih pravic.
- (4) Operaterji storitev retransmisije običajno ponujajo več programov, v katerih je več del in drugih predmetov varstva, in imajo zelo kratek časovni okvir za pridobitev potrebnih licenc ter se zato soočajo z znatnim bremenom pri urejanju pravic. Avtorji, producenti in drugi imetniki pravic tudi tvegajo, da se njihova dela ali drugi predmeti varstva uporabljajo brez dovoljenja ali plačila primerne nadomestila. Takšno nadomestilo za retransmisijo njihovih del in drugih predmetov varstva je pomembno za zagotavljanje raznolike ponudbe vsebine, kar je tudi v interesu potrošnikov.
- (5) Pravice na delih in drugih predmetih varstva so harmonizirane med drugim z Direktivo 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ter Direktivo 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, ki zagotavljajo visoko raven varstva imetnikov pravic.
- (6) Direktiva Sveta 93/83/EGS ⁽⁵⁾ olajšuje čezmejno satelitsko radiodifuzno oddajanje in kabelsko retransmisijo televizijskih in radijskih programov iz drugih držav članic. Vendar so določbe navedene direktive glede prenosov radiodifuznih organizacij omejene na satelitske prenose in se zato ne uporabljajo za spletne storitve, ki so pomožne glede na radiodifuzna oddajanja. Poleg tega so določbe v zvezi z retransmisijami televizijskih in radijskih programov iz drugih držav članic omejene na sočasne, nespremenjene ter neskrajšane kabelske retransmisije ali retransmisije po mikrovalovnih sistemih ter ne zajemajo retransmisij z drugimi tehnološkimi sredstvi.
- (7) Zato bi bilo treba čezmejno zagotavljanje spletnih storitev, ki so pomožne glede na radiodifuzna oddajanja, in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, ki izvirajo iz drugih držav članic, olajšati tako, da se prilagodi pravni okvir glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, relevantnih za te dejavnosti. Pri tej prilagoditvi bi bilo treba upoštevati financiranje in produkcijo ustvarjalnih vsebin, zlasti avdiovizualnih del.
- (8) Ta direktiva bi morala zajemati pomožne spletne storitve, ki jih ponuja radiodifuzna organizacija, ki so v jasnem in podrejenem razmerju glede na radiodifuzna oddajanja radiodifuzne organizacije. Te storitve vključujejo storitve, ki dajejo dostop do televizijskih in radijskih programov strogo linearno, sočasno z radiodifuznim oddajanjem, ter storitve, ki v opredeljenem obdobju po radiodifuznem oddajanju dajejo dostop do televizijskih in radijskih programov, ki jih je predhodno radiodifuzno oddajala radiodifuzna organizacija, tako imenovane storitve časovnega zamika. Poleg tega pomožne spletne storitve, ki so zajete v tej direktivi, vključujejo storitve, ki dajejo dostop do gradiva, ki bogati ali kako drugače širi televizijske in radijske programe, ki jih radiodifuzno oddaja radiodifuzna organizacija, vključno s predogledom, razširitvijo, dopolnjevanjem ali pregledom vsebine zadevnega programa. Ta direktiva bi se morala uporabljati za pomožne spletne storitve, ki jih radiodifuzne organizacije uporabnikom zagotavljajo skupaj z radiodifuznimi storitvami. Uporabljati bi se morala tudi za pomožne spletne storitve, ki imajo sicer jasno in podrejeno razmerje glede na radiodifuzno oddajanje, uporabniki pa do njih lahko dostopajo ločeno od radiodifuznih storitev, ne da bi prej morali pridobiti dostop do radiodifuznih storitev, na primer prek naročnine. To ne vpliva na svobodo radiodifuznih organizacij, da ponujajo takšne pomožne spletne storitve brezplačno ali v zameno za plačilo. Zagotavljanje dostopa do posameznih del ali

⁽³⁾ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001, str. 10).

⁽⁴⁾ Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, 27.12.2006, str. 28).

⁽⁵⁾ Direktiva Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo (UL L 248, 6.10.1993, str. 15).

drugih predmetov varstva, ki so bili vključeni v televizijski ali radijski program, ali del ali drugih predmetov varstva, ki niso povezani z nobenim programom, ki ga radiodifuzno oddaja radiodifuzna organizacija, kot so storitve, ki omogočajo dostop do posameznih glasbenih ali avdiovizualnih del, glasbenih albumov ali videospotov, na primer storitve videa na zahtevo, ne bi smelo spadati v obseg storitev, ki so zajete v tej direktivi.

- (9) Za olajšanje urejanja pravic za čezmejno opravljanje pomožnih spletnih storitev, je treba zagotoviti uvedbo načela države izvora, kar zadeva izvrševanje avtorske in sorodnih pravic, relevantnih za dejanja, ki nastanejo med zagotavljanjem pomožne spletne storitve, dostopa do nje ali njene uporabe. To načelo bi moralo zajemati ureditev vseh pravic, ki so potrebne, da lahko radiodifuzna organizacija javnosti priobči ali da na voljo svoje programe pri zagotavljanju pomožnih spletnih storitev, vključno z ureditvijo vseh avtorskih in sorodnih pravic na delih ali drugih predmetih varstva, ki so uporabljene v programih, na primer pravic na fonogramih in izvedbah. Načelo države izvora bi se moralo uporabljati izključno za razmerje med imetniki pravic ali subjekti, ki zastopajo imetnike pravic, kot so organizacije za kolektivno upravljanje pravic, in radiodifuznimi organizacijami ter zgolj za namen zagotavljanja pomožne spletne storitve, dostopa do nje ali njene uporabe. Načela države izvora se ne bi smelo uporabljati za naknadno priobčitev javnosti del ali drugih predmetov varstva po žici ali brezžično ali za naknadno dajanje na voljo javnosti del ali drugih predmetov varstva po žici ali brezžično tako, da lahko imajo posamezniki dostop do njih s kraja in v času, ki ga sami izberejo, ter za katero koli naknadno reprodukcijo del ali drugih predmetov varstva, ki jih vsebuje pomožna spletna storitev.
- (10) Glede na posebnosti mehanizmov financiranja in licenciranja za določena avdiovizualna dela, ki pogosto temeljijo na izključnih ozemeljskih licencah, je glede televizijskih programov primerno, da se področje uporabe načela države izvora iz te direktive omeji na določene vrste programov. Te vrste programov bi morale vključevati novice in aktualne informativne programe ter lastne produkcije radiodifuzne organizacije, ki jih financira izključno sama, vključno kadar se sredstva, s katerimi radiodifuzna organizacija financira lastne produkcije, črpajo iz javnih skladov. Za namene te direktive bi bilo treba lastne produkcije radiodifuznih organizacij razumeti tako, da zajemajo produkcije, ki jih izvaja radiodifuzna organizacija z uporabo lastnih virov, ne pa produkcij, ki jih radiodifuzna organizacija naroči producentom, ki so neodvisni od radiodifuzne organizacije, ali koprodukcij. Iz istih razlogov se načelo države izvora ne bi smelo uporabljati za televizijske prenose športnih dogodkov v okviru te direktive. Načelo države izvora bi se smelo uporabljati le, kadar radiodifuzne organizacije programe uporabljajo v lastnih pomožnih spletnih storitvah. Načelo se ne bi smelo uporabljati za licenciranje lastne produkcije radiodifuzne organizacije tretjim osebam, vključno drugim radiodifuznim organizacijam. Načelo države izvora ne bi smelo vplivati na svobodo, da se imetniki pravic in radiodifuzne organizacije v skladu s pravom Unije dogovorijo o omejitvah, vključno z ozemeljskimi omejitvami, za izkoriščanje njihovih pravic.
- (11) Načelo države izvora iz te direktive radiodifuznim organizacijam ne bi smelo povzročiti obveznosti, da javnosti priobčijo ali dajo na voljo programe v svojih pomožnih spletnih storitvah ali da zagotovijo take pomožne spletne storitve v državi članici, ki ni država članica, v kateri imajo svoj glavni sedež.
- (12) Ker na podlagi te direktive šteje, da zagotavljanje pomožne spletne storitve, dostopa do nje ali njene uporabe nastane zgolj v državi članici, v kateri ima radiodifuzna organizacija svoj glavni sedež, medtem ko se pomožna spletna storitev *de facto* lahko opravlja čezmejno v drugih državah članicah, je treba pri določanju zneska plačila za zadevne pravice zagotoviti, da pogodbenice upoštevajo vse vidike pomožne spletne storitve, kot so značilnosti storitve, vključno s trajanjem spletne razpoložljivosti programov, vključenih v storitev, občinstvo, vključno z občinstvom v državi članici, v kateri ima radiodifuzna organizacija svoj glavni sedež, in v drugih državah članicah, v katerih se do pomožne spletne storitve dostopa in se uporablja, ter razpoložljive jezikovne različice. Ohraniti pa bi bilo treba možnost, da se uporabijo posebne metode za izračun zneska plačila za pravice, ki so predmet načela države izvora, kot so metode, ki temeljijo na prihodkih radiodifuzne organizacije, ustvarjenih s spletno storitvijo, ki jih zlasti uporabljajo radijske radiodifuzne organizacije.
- (13) Zaradi načela pogodbene svobode bo mogoče še naprej omejevati izkoriščanje pravic, na katere vpliva načelo države izvora iz te direktive, pod pogojem da je vsaka taka omejitev v skladu s pravom Unije.

- (14) Operaterji storitev retransmisije lahko uporabljajo različne tehnologije, kadar na nespremenjen in neskrjan način za sprejem s strani javnosti sočasno retransmitirajo prvotni prenos televizijskih ali radijskih programov iz druge države članice. Nosilne signale programa lahko operaterji storitev retransmisije pridobijo od radiodifuznim organizacij, ki te signale same prenašajo javnosti, na različne načine, na primer z zajemanjem signalov, ki jih prenašajo radiodifuzne organizacije, ali neposrednim sprejemanjem signalov od njih s tehničnim postopkom neposrednega oddajanja. Take storitve operaterjev se lahko ponujajo na satelitskih, digitalnih prizemnih, mobilnih omrežjih ali omrežjih zaprtega kroga na podlagi IP in podobnih omrežjih ali prek storitev dostopa do interneta, kot so opredeljene v Uredbi (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾. Operaterji storitev retransmisije, ki uporabljajo take tehnologije za svoje retransmisije, bi zato morali biti zajeti v področje uporabe te direktive in imeti korist od mehanizma, ki uvaja obvezno kolektivno upravljanje pravic. Za zagotovitev zadostnih varoval pred nedovoljeno uporabo del in drugih predmetov varstva, kar je zlasti pomembno v primeru plačljivih storitev, bi bilo treba storitve retransmisije, ki se ponujajo prek storitev dostopa do interneta, vključiti v področje uporabe te direktive le, kadar se te storitve retransmisije zagotavljajo v okolju, v katerem je dostop do retransmisij dovoljen le pooblaščenim uporabnikom, zagotovljena raven varstva vsebine pa je primerljiva z ravno varstva za vsebino, preneseno prek upravljanih omrežij, kot so kabelska omrežja ali omrežja zaprtega kroga na podlagi IP, v katerih je retransmitirana vsebina šifrirana. Te zahteve bi morale biti izvedljive in ustrezne.
- (15) Za retransmisijo prvotnih prenosov televizijskih in radijskih programov morajo operaterji storitev retransmisije pridobiti dovoljenje imetnikov izključne pravice do priobčitev javnosti del ali drugih predmetov varstva. Da se operaterjem storitev retransmisije zagotovi pravna varnost ter da se odpravijo razhajanja v nacionalnem pravu v zvezi s takimi storitvami retransmisije, bi se morala uporabljati pravila, podobna tistim, ki se uporabljajo za kabelske retransmisije, kot so določene v Direktivi 93/83/EGS. Pravila iz navedene direktive vključujejo obveznost izvrševanja pravice do podelitve ali zavrnitve dovoljenja operaterju storitve retransmisije prek organizacije za kolektivno upravljanje pravic. Na podlagi teh pravil ostaja pravica do podelitve ali zavrnitve dovoljenja kot taka nespremenjena, le izvrševanje te pravice je do neke mere regulirano. Imetniki pravic bi morali prejeti ustrezno nadomestilo za retransmisijo svojih del in drugih predmetov varstva. Pri določanju razumnih licenčnih pogojev, vključno z licenčnino, za retransmisijo v skladu z Direktivo 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, bi bilo treba med drugim upoštevati ekonomsko vrednost uporabe pravic, s katerimi se trguje, vključno z vrednostjo, ki se določi za sredstva retransmisije. To ne bi smelo posegati v kolektivno izvrševanje pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov do enkratnega pravičnega nadomestila za priobčitev komercialnih fonogramov javnosti, kot je določeno v členu 8(2) Direktive 2006/115/ES, ter v Direktivo 2014/26/EU, zlasti njene določbe v zvezi s pravicami imetnikov pravic glede izbire organizacije za kolektivno upravljanje pravic.
- (16) Ta direktiva bi morala omogočati, da se sporazumi, sklenejo med organizacijami za kolektivno upravljanje pravic in operaterji storitev retransmisije za pravice, za katere velja obvezno kolektivno upravljanje v skladu s to direktivo, razširijo na pravice imetnikov pravic, ki jih ta organizacija za kolektivno upravljanje pravic ne zastopa, brez možnosti, da imetniki pravic izključijo svoja dela ali druge vsebine iz uporabe tega mehanizma. V primerih, ko obstaja več kot ena organizacija za kolektivno upravljanje pravic, ki upravljajo pravice zadevne kategorije za svoje ozemlje, bi morala država članica, na ozemlju katere operater storitve retransmisije poskuša urediti pravice za retransmisijo, določiti, katera organizacija ali organizacije za kolektivno upravljanje pravic imajo pravico podeliti ali zavrniti dovoljenje za retransmisijo.
- (17) Obvezno kolektivno upravljanje pravic, ki se uporablja za retransmisije, se ne bi smelo uporabljati za nobeno pravico, ki jo imajo radiodifuzne organizacije za svoja oddajanja, vključno s pravicami na vsebini programov. Operaterji storitev retransmisije in radiodifuzne organizacije so običajno v stalnih komercialnih razmerjih, zato je istovetnost radiodifuznih organizacij operaterjem storitev retransmisije znana. Tako je ureditev pravic z radiodifuznimi organizacijami za te operaterje relativno enostavna. Posledično se operaterji storitev retransmisije, pri pridobivanju potrebnih licenc radiodifuznih organizacij ne soočajo z enakim bremenom kot pri pridobivanju licenc od imetnikov pravic na delih in drugih predmetih varstva, ki so vključeni v televizijske in radijske programe, ki jih retransmitirajo. Zato v zvezi s pravicami, ki jih imajo radiodifuzne organizacije, ni potrebe po poenostavitvi postopka licenciranja. Vendar je treba zagotoviti, da kadar se radiodifuzne organizacije in operaterji

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2015/2120 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami ter Uredbe (EU) št. 531/2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji (UL L 310, 26.11.2015, str. 1).

⁽⁷⁾ Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L 84, 20.3.2014, str. 72).

storitev retransmisije začnejo pogajati, se pogajajo v dobri veri glede licenciranja pravic za retransmisije, ki jih zajema ta direktiva. Direktiva 2014/26/EU določa podobna pravila, ki se uporabljajo za organizacije za kolektivno upravljanje pravic.

- (18) Pravila, ki jih določa ta direktiva glede pravic retransmisije, ki jih izvršujejo radiodifuzne organizacije v zvezi z lastnimi prenosi, ne bi smela omejevati izbire imetnikov pravic, da svoje pravice prenesejo bodisi na radiodifuzno organizacijo bodisi na organizacijo za kolektivno upravljanje pravic in jim s tem dovoliti, da pridobijo neposreden delež pri plačilu nadomestila operaterja storitve retransmisije.
- (19) Države članice bi morale imeti možnost, da pravila o retransmisiji, določena v tej direktivi in Direktivi 93/83/EGS uporabljajo v primerih, ko prvotni prenos in retransmisija potekata na njihovem ozemlju.
- (20) Za zagotovitev pravne varnosti in ohranitve visoke ravni varstva imetnikov pravic, je primerno določiti, da primer, ko radiodifuzne organizacije svoje nosilne signale programa prenašajo prek neposrednega oddajanja samo distributerjem signalov, ne da bi svoje programe prenašale neposredno javnosti, in distributerji signalov te nosilne signale programa pošljejo svojim uporabnikom, da lahko gledajo ali poslušajo programe, šteje za enotno dejanje priobčitve javnosti, v katerem sodelujejo radiodifuzne organizacije in distributerji signala vsak s svojim prispevkom. Radiodifuzne organizacije in distributerji signala bi zato morali od imetnikov pravic pridobiti dovoljenje za svoj posebni prispevek k enotnemu dejanju priobčitve javnosti. Sodelovanje radiodifuzne organizacije in distributerja signala v enotnem dejanju priobčitve javnosti ne bi smelo povzročiti skupne odgovornosti na strani radiodifuzne organizacije in distributerja signala za to dejanje priobčitve javnosti. Države članice bi morale še naprej na nacionalni ravni svobodno določati ureditve za pridobitev dovoljenja za takšno enotno dejanje priobčitve javnosti, vključno z ustreznimi plačili zadevnim imetnikom pravic, ki sorazmerno upoštevajo izkoriščanje del in drugih predmetov varstva, povezanih z enotnim dejanjem priobčitve javnosti, s strani radiodifuzne organizacije in distributerja signala. Distributerji signalov se podobno kot operaterji storitev retransmisije soočajo z znatnim bremenom pri urejanju pravic, razen pravic, ki jih imajo radiodifuzne organizacije. Državam članicam bi bilo treba zato omogočiti, da za distributerje signalov določijo, da lahko za svoje prenose izkoriščajo mehanizem obveznega kolektivnega upravljanja pravic na enak način in v enakem obsegu kot operaterji storitev retransmisije za retransmisije, ki jih zajemata Direktiva 93/83/EGS in ta direktiva. Kadar distributerji signalov radiodifuznim organizacijam zgolj omogočajo „tehnična sredstva“ v smislu sodne prakse Sodišča Evropske unije, da bi zagotovile ali izboljšale sprejem radiodifuznega oddajanja, se za distributerje signalov ne bi smelo šteti, da sodelujejo pri dejanju priobčitve javnosti.
- (21) Kadar radiodifuzne organizacije prenašajo svoje nosilne signale programa neposredno javnosti, s čimer izvajajo prvotno dejanje prenosa, sočasno pa prenašajo tudi signale drugim hišam s tehničnim postopkom neposrednega oddajanja, na primer za zagotovitev kakovosti signalov za namene retransmisije, so prenosi teh drugih hiš ločeno dejanje priobčitve javnosti od dejanja priobčitve javnosti radiodifuzne organizacije. V takih primerih bi se morala uporabljati pravila o retransmisiji iz te direktive in Direktive 93/83/EGS, kakor jo spreminja ta direktiva.
- (22) Za zagotovitev učinkovitega kolektivnega upravljanja pravic in pravilne porazdelitve prihodkov, zbranih v okviru mehanizma za obvezno kolektivno upravljanje pravic, uvedenega s to direktivo, je pomembno, da organizacije za kolektivno upravljanje pravic vodijo ustrezne evidence o članstvu, licencah ter uporabi del in drugih predmetov varstva v skladu z obveznostmi glede preglednosti iz Direktive 2014/26/EU.
- (23) Da se prepreči izogibanje uporabi načela države izvora s podaljšanjem trajanja obstoječih sporazumov glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se nanašajo na zagotavljanje pomožne spletne storitve ter dostopa do spletne storitve in njene uporabe, je treba načelo države izvora uporabiti tudi za obstoječe sporazume, vendar s prehodnim obdobjem. Med tem prehodnim obdobjem se načelo ne bi smelo uporabljati za te obstoječe sporazume, s čimer bi zagotovili dovolj časa za njihovo prilagoditev v skladu s to direktivo, kadar je potrebno. Prav tako je treba zagotoviti prehodno obdobje, da se radiodifuznim organizacijam, distributerjem signalov in imetnikom pravic omogoči, da se prilagodijo novim pravilom o izkoriščanju del in drugih predmetov varstva z neposrednim oddajanjem, določenim v določbah iz te direktive o prenosu programov z neposrednim oddajanjem.

- (24) V skladu z načeli boljše priprave zakonodaje bi bilo treba pregled te direktive, vključno z njenimi določbami o neposrednem oddajanju, opraviti po tem, ko bo direktiva nekaj časa v veljavi, da se med drugim ocenijo njene koristi za potrošnike Unije, njen učinek na ustvarjalni sektor v Uniji in na raven naložb v nove vsebine ter zato tudi njene koristi glede izboljšave kulturne raznolikosti v Uniji.
- (25) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva priznana načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Čeprav lahko zaradi te direktive pride do motenj pri izvrševanju pravic imetnikov pravic, kolikor v zvezi s storitvami retransmisije za izvrševanje pravice priobčitve javnosti pride do obveznega kolektivnega upravljanja, je treba uporabo obveznega kolektivnega upravljanja predpisati ciljno in ga omejiti na posebne storitve.
- (26) Ker ciljev te direktive, in sicer spodbujanja čezmejnega zagotavljanja pomožnih spletnih storitev za določene vrste programov in olajševanja retransmisij televizijskih in radijskih programov, ki izvirajo iz drugih držav članic, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovega obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev. Kar zadeva čezmejno opravljanje pomožnih spletnih storitev, ta direktiva radiodifuznih organizacij ne zavezuje k čezmejnemu opravljanju takih storitev. Ta direktiva tudi ne zavezuje operaterjev storitev retransmisije k vključitvi televizijskih ali radijskih programov, ki izvirajo iz drugih držav članic, v svoje storitve. Ta direktiva zadeva zgolj izvrševanje določenih pravic retransmisije v obsegu, ki je potreben za poenostavitev licenciranja avtorske in sorodnih pravic za take storitve, ter v zvezi s televizijskimi in radijskimi programi, ki izvirajo iz drugih držav.
- (27) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽⁸⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa pravila, katerih namen je povečati čezmejni dostop do večjega števila televizijskih in radijskih programov prek olajšanja ureditve pravic za zagotavljanje spletnih storitev, ki so pomožne radiodifuznim oddajanjem določenih vrst televizijskih in radijskih programov, ter za retransmisijo televizijskih in radijskih programov. Določa tudi pravila za prenos televizijskih in radijskih in programov po postopku neposrednega oddajanja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „pomožna spletna storitev“ pomeni spletno storitev, s katero radiodifuzna organizacija javnosti zagotavlja televizijske in radijske programe ali se ti zagotavljajo pod njenim nadzorom in odgovornostjo, sočasno z njihovim radiodifuznim oddajanjem ali v opredeljenem obdobju po njihovem oddajanju s strani radiodifuzne organizacije, ter vsa gradiva, ki so pomožna glede na tako radiodifuzno oddajanje;

⁽⁸⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (2) „retransmisija“ pomeni sočasno, nespremenjeno in neskrajšano retransmisijo, razen kabelske retransmisije kakor je opredeljena v Direktivi 93/83/EGS, namenjeno za sprejem s strani javnosti, prvotnega prenosa televizijskih ali radijskih programov iz druge države članice, namenjenih za sprejem s strani javnosti, pri čemer je ta prvotni prenos po žici ali po zraku, vključno po satelitu, vendar ne po spletu, pod pogojem, da:
- (a) retransmisijo opravi pogodbenica, ki ni radiodifuzna organizacija, ki je opravila prvotni prenos ali pod nadzorom in odgovornostjo katere je bil opravljen ta prvotni prenos, ne glede na to, kako pogodbenica, ki izvaja retransmisijo, pridobi nosilne signale programa od radiodifuzne organizacije za namene retransmisije, in
 - (b) se retransmisija, kadar poteka prek storitve dostopa do interneta, kot je opredeljena v točki 2 drugega odstavka člena 2 Uredbe (EU) 2015/2120, izvaja v upravljanem okolju;
- (3) „upravljano okolje“ pomeni okolje, v katerem operater storitve retransmisije zagotavlja varno retransmisijo pooblaščenim uporabnikom;
- (4) „neposredno oddajanje“ pomeni tehnični postopek, s katerim radiodifuzna organizacija prenaša svoje nosilne signale programa do organizacije, ki ni radiodifuzna organizacija, tako, da ti nosilni signali programa med tem prenosom niso dostopni javnosti.

POGLAVJE II

Pomožne spletne storitve radiodifuznih organizacij

Člen 3

Uporaba načela države izvora za pomožne spletne storitve

1. Za dejanja priobčitve javnosti del ali drugih predmetov varstva po žici ali brezžično in dajanja na voljo javnosti del ali drugih predmetov varstva po žici ali brezžično na način, da javnosti omogočajo dostop do njih s kraja in v času, ki ga izberejo sami, in ki nastanejo pri zagotavljanju javnosti:

- (a) radijskih programov in
- (b) televizijskih programov, ki so:
 - (i) novice in aktualni informativni program ali
 - (ii) v celoti financirane lastne produkcije radiodifuzne organizacije,

v pomožni spletni storitvi s strani radiodifuzne organizacije ali pod njenim nadzorom in odgovornostjo, ter dejanja reproduciranja takih del ali drugih predmetov varstva, ki so potrebna za zagotavljanje te spletne storitve, dostop do nje ali za njeno uporabo za iste programe“ se za namene izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki so pomembne za ta dejanja, šteje, da so nastala zgolj v državi članici, v kateri ima radiodifuzna organizacija svoj glavni sedež.

Točka (b) prvega pododstavka se ne uporablja za radiodifuzna oddajanja športnih dogodkov in del ter drugih predmetov varstva, ki so vanje vključeni.

2. Države članice zagotovijo, da pri določitvi zneska plačila za pravice, za katere velja načelo države izvora iz odstavka 1, pogodbenice upoštevajo vse vidike pomožne spletne storitve, kot so značilnosti storitve, vključno s trajanjem spletne razpoložljivosti programov, ki so na voljo v tej storitvi, občinstvo ter razpoložljive jezikovne različice.

Prvi pododstavek ne izključuje izračuna zneska plačila na podlagi prihodkov radiodifuzne organizacije.

3. Načelo države izvora iz odstavka 1 ne posega v pogodbeno svobodo imetnikov pravic ter radiodifuznih organizacij, da se skladno s pravom Unije dogovorijo o omejitvi izkoriščanja takih pravic, vključno s tistimi iz Direktive 2001/29/ES.

POGLAVJE III

Retransmisija televizijskih in radijskih programov**Člen 4****Pravice retransmisije, ki jih izvršujejo imetniki pravic, ki niso radiodifuzne organizacije**

1. Za dejanja retransmisije programov je treba pridobiti dovoljenje imetnikov izključnih pravic priobčitve javnosti.

Države članice zagotovijo, da lahko imetniki pravic svojo pravico podelitve ali zavrnitve dovoljenja za retransmisijo izvršujejo le preko organizacije za kolektivno upravljanje.

2. Kadar imetnik pravic ni prenesel upravljanja pravice iz drugega pododstavka odstavka 1 na organizacijo za kolektivno upravljanje pravic, se šteje, da ima organizacija za kolektivno upravljanje pravic, ki upravlja pravice iz iste kategorije za ozemlje države članice, za katero operater storitve retransmisije želi urediti pravice za retransmisijo, pravico podeliti ali zavrniti dovoljenje za retransmisijo za tega imetnika pravic.

Vendar kadar več kot ena organizacija za kolektivno upravljanje pravic upravlja pravice iz navedene kategorije za ozemlje navedene države članice, država članica, na ozemlju katere operater storitve retransmisije želi urediti pravice za retransmisijo, odloči o tem, katera ali katere od organizacij za kolektivno upravljanje pravic imajo pravico podeliti ali zavrniti dovoljenje za retransmisijo.

3. Države članice zagotovijo, da ima imetnik pravic enake pravice in obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma med operaterjem storitve retransmisije in organizacijo ali organizacijami za kolektivno upravljanje pravic, ki delujejo v skladu z odstavkom 2, kot imetniki pravic, ki so to organizacijo ali organizacije za kolektivno upravljanje pravic pooblastili. Države članice tudi zagotovijo, da imetnik pravice lahko sklicuje na navedene pravice v obdobju, ki ga določi zadevna država članica in ki ni krajše od treh let od datuma retransmisije, v katero je vključeno njegovo oziroma njeno delo ali druge predmete varstva.

Člen 5**Pravice retransmisije, ki jih izvršujejo radiodifuzne organizacije**

1. Države članice zagotovijo, da se člen 4 ne uporablja za pravice retransmisije, ki jih izvršuje radiodifuzna organizacija v zvezi s svojim lastnim oddajanjem, ne glede na to, ali so zadevne pravice njene ali so jih nanjo prenesli drugi imetniki pravic.
2. Države članice določijo, da se v primeru, ko radiodifuzne organizacije in operaterji storitev retransmisije začnejo pogajanja v zvezi z dovoljenjem za retransmisijo v skladu s to direktivo, ta pogajanja vodijo v dobri veri.

Člen 6**Mediacija**

Države članice zagotovijo, da je mogoče zaprositi za pomoč enega ali več mediatorjev, kot je določeno v členu 11 Direktive 93/83/EGS, tudi če med organizacijo za kolektivno upravljanje pravic in operaterjem storitve retransmisije ali med operaterjem storitve retransmisije in radiodifuzno organizacijo ni sklenjenega sporazuma v zvezi z dovoljenjem za retransmisijo radiodifuznih oddajanj.

Člen 7**Retransmisija prvotnega prenosa iz iste države članice**

Države članice lahko uporabijo pravila iz tega poglavja in poglavja III Direktive 93/83/EGS v primerih, kadar prvotni prenos in retransmisija potekata na njihovem ozemlju.

POGLAVJE IV

Prenos programov z neposrednim oddajanjem

Člen 8

Prenos programov z neposrednim oddajanjem

1. Kadar radiodifuzna organizacija z neposrednim oddajanjem svoje nosilne signale programa prenaša distributerju signala, ne da bi ob tem sama sočasno te nosilne signale programa prenašala neposredno javnosti, in distributer signala te nosilne signale programa prenaša javnosti, se za radiodifuzno organizacijo in distributerja signala šteje, da sodelujeta v enotnem dejanju priobčitve javnosti, za katerega morata pridobiti dovoljenje imetnikov pravic. Države članice lahko določijo ureditve za pridobitev dovoljenja imetnikov pravic.

2. Države članice lahko določijo, da se členi 4, 5 in 6 te direktive smiselno uporabljajo za izvrševanje pravico imetnikov pravic do podelitve ali zavrnitve dovoljenja distributerjem signala za prenos iz odstavka 1, ki se izvaja z enim od tehničnih sredstev iz člena 1(3) Direktive 93/83/EGS ali točke 2 člena 2 te direktive.

POGLAVJE V

Končne določbe

Člen 9

Sprememba Direktive 93/83/EGS

V členu 1 Direktive 93/83/EGS se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Za namene te direktive izraz ‚kabelska retransmisija‘ pomeni sočasno, nespremenjeno in neskrajšano retransmisijo po kablu ali mikrovalovnemu sistemu začetnega oddajanja iz druge države članice, po žici ali po zraku, vključno s satelitskim oddajanjem, televizijskih in radijskih programov z namenom, da jih sprejme javnost, ne glede na to, kako operater storitve kabelske retransmisije pridobi nosilne signale programa od radiodifuzne organizacije za namen retransmisije.“

Člen 10

Pregled

1. Komisija do 7. junija 2025 izvede pregled te direktive in predloži poročilo o glavnih ugotovitvah Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru. Poročilo se objavi in da na voljo javnosti na spletišču Komisije.

2. Države članice Komisiji pravočasno zagotovijo vse ustrezne in potrebne informacije za pripravo poročila iz odstavka 1.

Člen 11

Prehodna določba

Za sporazume o izvrševanju avtorske in sorodnih pravic, relevantnih za dejanja priobčitve javnosti del ali drugih predmetov varstva po žici ali brezžično in dajanja na voljo javnosti del ali drugih predmetov varstva po žici ali brezžično na način, ki ji omogoča dostop do njih s kraja in v času, ki ga posameznik izbere sam, in ki nastanejo med zagotavljanjem pomožne spletne storitve, ter dejanja reproduciranja, ki so potrebna za zagotavljanje dostopa do te spletne storitve ali njene uporabe, ki veljajo 7. junija 2021, velja člen 3 od 7. junija 2023, če se sporazumi iztečejo po navedenem datumu.

Za dovoljenja, pridobljena za dejanja priobčitve javnosti, zajeta v okviru člena 8, ki veljajo 7. junija 2021, velja člen 8 od 7. junija 2025, če se iztečejo po navedenem datumu.

*Člen 12***Prenos**

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 7. junija 2021. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 13***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 14***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 17. aprila 2019

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednik

G. CIAMBA
